

Latinen lukket ude af de to nederste Klasser og Græsk ude af de 3 nederste — som bekendt havde man den Gang 8 Klasser eller i alt Fald 7, af hvilke den syvende var delt i to. Da vi fik Reformen i 1871, kappede man de to nederste Klasser af og beholdt kun 6 Klasser tilbage. Latinen lod man staa med den Retlighed, den havde hidtil, men Græsken skubbete man ud af een Klasse. Vil man nu ikke gaa til en tredie Retning, som her foreslaas, vil Nødvendigheden let medføre, at man skubber de gamle, de saakaldte klassiske Sprog ud af Klasserne mere og mere, og det tror jeg i Virkeligheden den klassiske Undervisning er daarligere tjent med end det, at der gives Plads for den tredie Retning ved Siden af den. Thi ved denne Foranstaltning beholder den dog sin egen Ret og faar saa ogsaa Livets Ret, som er: at kæmpe med de andre Retninger om Herredømmet. De stilles ved Siden af hverandre og faar saa udøve den Tiltrækningskraft, de ere i Besiddelse af, paa Ungdommen.

Dette, den tredie Retning, som foreslaas i nærværende Lovforslag, var et af de Hovedpunkter, som jeg ønskede at tale om her ved Indledningen af 1ste Behandling. Jeg skal nu gaa over til det andet Hovedpunkt, som der ogsaa har været megen Tale om, dels under Lovforslagets Behandling, og dels allerede inden Lovforslaget nogen Sinde blev forelagt for Offentligheden. Det er Enhedsskolen. Allerede inden Lovforslaget blev forelagt Offentligheden kæmpede man paa Møder og i Bladene om Enhedsskolen, om dens Berettigelse, og om, hvorvidt Lovforslaget indeholdt den eller ikke. Dette Lovforslag indeholder ikke Enhedsskolen, og navnlig ikke i den Forstand, som man i Almindelighed tager dette Begreb i. I Almindelighed tænker man sig Enhedsskolen som en eneste Bygning, saaledes at man har Folkeskolen i Stueetagen, Realskolen paa 1ste Sal og den lærde Skole paa 2den Sal. Saaledes er Lovforslaget slet ikke. Jeg tror ogsaa, det vilde være forkert at indføre noget saadant, i alt Fald nu for Tiden. Vilde man indføre noget saadant, vilde man nemlig komme til at gøre Uret, navnlig mod Folkeskolen. Man vilde da fristes til at knytte den højere Almenundervisning til Folkeskolen paa det Tidspunkt, da Folkeskolen afsluttes, nemlig ved 14 Aars Alderen. Man vilde gribe dette Tidspunkt som det naturlige Tilslutningspunkt, og gjorde man det, vilde det meget hurtigt vise sig, at man for at faa En-

heden og faa den umiddelbar vilde være nødt til at føre Undervisning i fremmede Sprog ind i Folkeskolen. Men det ønsker jeg for mit Vedkommende ikke, og navnlig ikke paa nærværende Tidspunkt. Det er ikke saa længe siden, vi fik Folkeskoleloven — den er af 24. Marts 1899, altsaa for omtrent 4 Aar siden — og der blev da sagt mange Ord om den Lov, og vi vide alle sammen, hvilke Vanskeligheder det voldte at faa den ført igennem. Der er blevet sagt, at den medfører ikke megen Forbedring i Undervisningen. Jeg tror, man gjorde Uret mod Lovforslaget den Gang, og at vi, alle Partier, som have arbejdet paa dets Gennemførelse, have gjort et godt Greb derved, thi den har allerede gavnet og vil fremdeles gavne vor Folkeskole betydeligt. Der var navnlig et Punkt, som med Tilslutning fra begge Ting og fra alle Sider blev ført igennem i Loven, nemlig det, at Undervisningen i Modersmaalet blev betydeligt udvidet, idet der skal undervises 287 Timer i hver Klasse i Dansk. Det har jeg hele Tiden lagt megen Vægt paa, og det har vist sig og vil fremdeles vise sig at være en betydelig Bestyrkelse for Danskundervisningen i vore Folkeskoler. Naar nu Folkeskolen skal være Modersmaalets Skole — og ved Lov af 24. Marts 1899 er bleven sat i Stand til at være Modersmaalets Skole — og naar den skal give Eleverne saadanne Kundskaber og Færdigheder, som Folk trænge til i det praktiske Liv, saa skulle vi først og fremmest holde paa det og ikke danne vort Skolevæsen saadan, at vi fristes til at føre fremmede Sprog ind i Folkeskolen. Jeg tror ikke, at det vil være heldigt for Folkeskolen, og derfor vil det efter min Mening være farligt at indrette den saaledes, at den bliver fristet til noget saadant, og det vil man let komme til, naar man tager den Tanke op at knytte den videregaaende Undervisning til Folkeskolen efter Undervisningens Afslutning, det vil sige ved 14 Aars Alderen. Dette anser jeg for at være forkert. Men paa den anden Side vil det ogsaa være forkert, dersom de enkelte Skoler skulde staa som afsluttede Bygninger for sig uden indbyrdes Forbindelse. Det er det, man har i Tyskland, men som man efter min Mening efterhaanden vil komme bort fra og arbejder paa at komme bort fra, at den lærde Skole er en Bygning for sig fra nederst til øverst, i hvilken Børnene komme ind som ganske smaa, og i hvilke de blive, til de komme ud af den, idet der ikke